

Espoon hiippakunnan tuomiokapituli TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA 2020–2022

1. Nykytilanne ja tuleva

Toimintalinjauksensa *Kutsuttuna kirkon työssä* mukaisesti Espoon hiippakunnan tuomiokapituli vahvistaa Suomen evankelis-luterilaista kirkkoa tukemalla hiippakunnan seurakuntia. Tavoitteena on, että hiippakunnan seurakunnat osaavat hyödyntää tuomiokapitulien seurakuntien henkilöstölle ja luottamushenkilöille tarjoamaa tukea ja ohjausta.

Espoon hiippakunnan tuomiokapitulien toimintalinjaukseen kirjattu visio korostaa yhdessä tekemisen merkitystä. Ymmärrämme työmme osallistumisena Jumalan missioon tässä maailmassa, osallisuuden ja yhteyden rakentamisena yhdessä seurakuntien kanssa. Käytännössä tämä tarkoittaa työskentelymetodien ja asiantuntemuksen kehittämistä niin, että se parhaalla mahdollisella tavalla tukee ja kehittää hiippakunnan seurakuntien tietoja ja taitoja. Asiantuntemuksen koordinoitua lisätään myös lähishiippakuntien kanssa. Nopeasti muuttuvassa toimintaympäristössä on tärkeää, että työskentely räätälöidään kullekin työyhteisölle ja tiimille sopivaksi ja merkitykselliseksi. Vahva hiippakuntatason asiantuntemus takaa sen, että kaikilla alueen seurakunnilla on yhtäläiset mahdollisuudet saada tukea oman työn ja osaamisen kehittämiseen.

2. Keskeiset tehtävät ja kehityshankkeet

Työn rakenteet

2.1. Kirkon kehityspalveluiden valmistelua ja sen vaikutusta hiippakuntien toimintaan seurataan tarkoin sekä ryhdytään toimiin, joilla hiippakunnat tukevat ja edistävät kehityspalveluiden toiminnan aloittamista ja eri toimijoiden yhteistyön vahvistamista. Erityisesti tämä koskee ns. alueellisia tilannekuvatiimejä, joita hiippakuntien toivotaan käynnistävän osaksi kehityspalveluiden verkostoa.

2.2. Vuonna 2019 yhteistyössä Turun arkkihiippakunnan ja Helsingin hiippakunnan kanssa käynnistynyt uusien kirkkoherrojen tehtävälähtöinen koulutus saatetaan loppuun. Uudistuneen Seurakuntatyön johtamisen tutkinnon suorittamisen edellytyksenä oleva moniammatillinen johtamisen peruskoulutus sekä siihen liittyvät johtamispotentiaalikartoitukset ja uraohjauskeskustelut järjestetään ensimmäistä kertaa. Uudistuneen tutkinnon mukaiseen opiskeluun voidaan tältä pohjalta siirtyä vuonna 2021. Samalla valmistaudutaan seurakunnan ylimmän johdon uudistuneen johtamiskoulutuksen käynnistämiseen.

2.3. Tuomiokapituli järjestää sen vastuulle osoitetut tutkintokoulutukset sekä seurakuntien tarpeista ja kokonaiskirkollisista teemoista nousevia hallinnon ja toiminnan ajankohtaiskoulutuksia, kuten hallinnon teemapäivän syksyllä. Seurakuntien ja seurakuntayhtymien hallintoa ja henkilöstöhallintoa hoitavaa henkilöstöä ja luottamushenkilöitä neuvotaan ja koulutetaan. Hallinto- ja talousjohdon verkostoitumista ja keskinäisen tuen saamista edistetään heidän kanssaan suunnitelluilla toimilla.

Työn merkitys

2.4. Seurakuntien työntekijöiden, luottamushenkilöiden ja seurakuntalaisten yhteisen tekemisen otetta vahvistetaan. Hiippakuntafoorumi järjestetään yhdessä hiippakuntavaltuuston kanssa. Keskeisenä tavoitteena on seurakuntien välisen ja kirkon eri tahojen luottamushenkilöiden yhteistyön tiivistäminen ja yhteisen strategisen keskustelun vahvistaminen. Hiippakuntavaltuusto osallistuu myös tuomiokapitulien toimintalinjauksen valmisteluun.

2.5. Hiippakunnallinen Yhdessä -palkinto jaetaan aiempaan tapaan tammikuussa.

2.6. Seurakuntien tukeminen Hiilineutraali kirkko 2030 -strategiaan sitoutumisessa tapahtuu yhteistyössä luottamushenkilöverkoston kanssa. Strategian toimenpide-ehdotuksiin kiinnitetään jatkossa erityistä huomiota myös piispantarkastuksissa.

Hengellinen elämä

2.7. Hengellisen ohjauksen hiippakunnallisen verkoston toiminta jatkuu ja sitä laajennetaan niin, että kaikista seurakunnista on riittävä edustus. Hengellistä elämää seurakunnissa tukevia tapaamisia järjestetään vähintään kaksi kertaa vuodessa. Hengellinen ohjaus nivotaan yhteen muun ohjaustoiminnan, mentoroinnin ja työnohjausjärjestelmän kanssa.

2.8. Espoon hiippakunnan alueella järjestetään valtakunnallinen Pysäkki – hengellisen elämän päivät -tapahtuma, johon osallistuu sekä työntekijöitä että seurakuntalaisia. Hengellisen ohjauksen koulutusta järjestetään yhdessä Turun arkkihiippakunnan kanssa. Työntekijöille tarjotaan valmiuksia tukea seurakuntalaisten kristityn identiteetin vahvistamista.

2.9. Rippikoulu-uudistuksen tilaa kartoitetaan tapaamalla kaikkien seurakuntien rippikouluvastaavat. Seurakuntia tuetaan paikallisesti sovittavin keinoin rippikoulun kehittämisessä. Keskeisenä kehittämistyökaluna toimii rippikoulun paikallisuunnitelma.

2.10. Tuomiokapituli toimii edelleen määrätietoisesti luomakuntavastuun edistämiseksi, sitoutuu kirkon ilmasto- ja energiastrategian tavoitteisiin ja kannustaa eri tavoin seurakuntia ympäristödiplomin käyttöönotossa. Ympäristötyötä tukee ja vahvistaa tuomiokapitulin oma ympäristödiplomi, jolle haetaan jatkoa vuoden 2022 alusta lukien.

Työn ilo ja työhyvinvointi

2.11. Tuomiokapituli mahdollistaa seurakuntaelämän tarpeista nousevien valmennusten ja ajatushautomoitten toteuttamisen yhdessä seurakuntien kanssa. Ajatushautomoissa tutkitaan seurakunnan kanssa sovittavalla tavalla laajempia seurakuntaan vaikuttavia ilmiöitä, seurakunnan työn kannalta merkityksellisiä teemoja sekä ratkaisuja vaativia kysymyksiä. Ajatushautomoissa pyritään yhdessä ajattelemisen kehittämiseen sekä työtä edistäviin innovaatioihin ja oivalluksiin.

2.12. Verkostomaista työtettä ja -orientaatiota pidetään esillä ja vahvistetaan kaikin tavoin sekä tuomiokapitulin toiminnassa että seurakunnissa. Toiminta verkostoissa tarjoaa lukuisia mahdollisuuksia yhdessä innovointiin, kokemuksista oppimiseen ja jaettuun asiantuntijuuteen. Tuomiokapitulin ja ympäristön muiden toimijoiden välille rakennetaan toimivia yhteistyön ja vertaisoppimisen (benchmarking) mahdollisuuksia.

3. Keskeisimmät toiminnalliset tavoitteet vuonna 2020

3.1. Vuoden 2019 aikana käynnistynyt tuomiokapitulin toimintalinjauksen uudistaminen saatetaan päätökseen. Uudistettu toimintalinjaus otetaan käyttöön vuoden 2021 alusta lukien. Tämän aikataulun myötä toimintalinjauksessa voidaan ottaa tarvittavin osin huomioon kokonaiskirkon syyskuussa 2020 julkaistava strategia ja vuonna 2021 toteutuvien budjettileikkausten konkreettinen vaikutus.

3.2. Kirkon keskusrahastomaksu alenee yhdellä prosenttiyksiköllä vuoden 2021 alusta lukien. Tuomiokapitulin toimintaa ja taloutta on sopeutettava aiempaa pienempiin resursseihin. Heikkeneviin taloudellisiin resursseihin on valmistauduttu jo viime toimintavuosien mittaan tiukalla talouskurilla. Resurssien väheneminen edellyttää laajakantoista yhteistyömahdollisuuksien selvittämistä hiippakunnan alueen muiden kirkollisten toimijoiden sekä lähialueen hiippakuntien kanssa.